

Šablona III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Pověsti z Moravy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **Anotace** - Materiál obsahuje 2 listy úvodu, 11 listů prezentace, 4 pracovní listy s úkoly a řešením
- **Šablona III/2**
- **Název:** Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
- **Téma :** Pověsti z Moravy
- **Autor:** Mgr. Jarmila Motlíčková
- **Očekávaný výstup:** žáci se učí hlasitě číst s porozuměním určený text, osvojí si čtení v rolích, dramatizují text
- **Klíčová slova:** pověst, Cyril a Metoděj
- **Druh učebního materiálu:** prezentace, pracovní list
- **Cílová skupina:** žák 1. stupně
- **Typická věková skupina:** 10 – 12 let
- **Použité zdroje a materiál:**

Staré Brno. Z **Wikipedie**, otevřené encyklopedie. Skočt na: Navigace, Hledání
cs.wikipedia.org (Staré Brno)

Janáčková, Z., Zbořilová, J., Mittermayerová, M.: Čítanka pro 5. ročník, Brno: nakladatelství Nová škola, s.r.o. ,2010

Sirovátka , O. : Byly časy, byly, SNDK Praha, 1960

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cyril_and_Methodius.jpg(Cyril a Metoděj)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mikul%C4%8Dice-Valy_7.JPG

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Stara_radnice_\(Brno\)_7.JPG](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Stara_radnice_(Brno)_7.JPG)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brn%C4%9Bnsk%C3%BD_drak_a_kolo.JPG

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brno-N%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD_svobody_III.jpg, Millenium 187

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brno,_Petrov_z_Opu%C5%A1t%C4%9Bn%C3%A9.jpg, User: Harold 17

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brno_\(znak\).svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brno_(znak).svg), volné dílo

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jarmila Motlíčková

Jihomoravský kraj

- Pálava
- Brno
- Mikulčice
- Lednice
- Staré Město u Uherského Hradiště

Brno

-Rozkládá se v údolí Svratky pod hlavní brněnskou památkou hradem Špilberk a Žlutým kopcem

-Je národní kulturní památkou, patří k nejvýznamnějším architektonickým památkám jižní Moravy a také mezi nejvýraznější brněnské dominanty (mj. je vyobrazena na české desetikoruně). Její věže jsou vysoké 84 metrů

Pálava

Chráněná krajinná
oblast Pavlovské vrchy
Lužní lesy

- je podmáčený les s vysokou hladinou podzemní vody
- Typickými stromy lužních lesů jsou topol, dub, jasan, jilm, olše, vrba a lípa.
- V půdě je hodně žížal.
- V blízkosti vody bývá hodně obojživelníků.
- Žijí zde ptáci: pěnice, pěnkava, sedmihlásek, špaček, čáp, volavka, kvakoš, včelojed, káně, luňák, jestřáb, raroh i orel mořský.

Mikulčice

- Slovanští věrozvěstové – Konstantin (Cyril) a Metoděj :

- Vytvořili písmo – hlaholici

- Prosadili staroslověnštinu jako bohoslužebný jazyk

- Jedno z hlavních center Velké Moravy -areál slovanského hradiště s pozůstatky 12 kostelů a knížecího paláce je chráněn jako národní kulturní památka

Pověst

- je bájně vypravování
- skutečné je v ní buď místo, kde se událost přihodila
- nebo čas, v němž se odehrála
- nebo historická postava

Pověst o brněnském kole

- Pověst vypráví o tom, jak se sem toto velké dřevěné kolo dostalo:
- Jednou (mělo to být 14. května 1635) v hospodě v Lednici při víně sousedé vychvalovali každý své řemeslo a svoji zručnost. Kolářský mistr Georg Birck nevěděl nic lepšího, než se vsadit, že v jednom dni, od slunce východu do slunce západu, porazí v lese strom, udělá z něho kolo a dokutálí ho až do (54 km vzdáleného) Brna. A vyhrál! Kolo před slunce západem dokutálel na Starou radnici, k purkmistrovi Gabrielu Schrammovi. Ten nakonec nechal kolo se jménem kolářského mistra vyrytým uprostřed pověsit v průchodu Staré radnice, kde visí dodnes.

Úkoly pro žáky

- Vyhledej informace o obci, odkud kolář dokutálel kolo.
- Rozdělte si role a pověst zahrajte.

Brněnské kolo

Brněnský drak

Pověst o drakovi

- Existuje více variant pověsti o brněnském drakovi.
- Jedna z nich vypráví o drakovi, který se usídlil v blízkosti Brna a který ohrožoval obyvatele i jejich dobytek. Aby se jej zbavili, jistí odvážlivci mu dovezli kožený vak s nehašeným vápnem (případně sírou), který drak sežral. Dostal poté žízeň a pořádně se napil vody, což jej ale zabilo.
- V jiné verzi se drak objevil u Trutnova, kde jej i zabili. V Brně se zrovna tehdy (v roce 1608) konal sněm, jehož účastníkem byl i arcivévoda Matyáš, kterému zabitého draka trutnovští darovali. Arcivévoda ale draka po skončení sněmu daroval městu Brnu, které jej vystavilo v průjezdu radnice.

Úkoly pro žáky

- Ve kterých českých pohádkách vystupují draci?
- Které skutečné zvíře mohlo být považováno za draka?
- Namaluj svoji představu draka.

Švédové před Brnem

- Jak se jmenuje chrám, kde téměř 300 let zvonili poledne v 11 hodin?
- Jak se jmenoval velitel švédských vojsk, který rozhodl, že pokud Brno nedobudou do poledního zvonění na Petrově, odtáhnou pryč?
- Kdo dohodu Švédů slyšel a prozradil veliteli brněnských vojsk?
- Jak Brňané nad Švédy zvítězili?

- Sestav osnovu a pověst podle ní vypravuj.
- Namaluj k pověsti ilustraci.
- Namaluj brněnský znak.

Brněnský znak

- Znakem Brna je od roku 1243, kdy král Václav I. povýšil Brno na město
- Původ se spojuje s vpádem Mongolů do Evropy r. 1241
- Znak prý představuje soutok Svatky a Svitavy
- Protože je Svitava svojí mohutností zhruba poloviční vůči Svatce, tak i na znaku města je horní bílý pruh poloviční oproti spodnímu. Červené pruhy symbolizují město Brno jako rozdělovatele těchto řek, které se stékají na jih od města.

Řešení úkolů

- Brněnské kolo :
- Lednice – vzdálena 54 km od Brna, řeka Dyje, Lednicko - Valtický areál,...
- Postavy: 2 sousedé, kolářský mistr, purkrabí

- Brněnský drak:
- Princ Bajaja,
- varani, ještěři, krokodýl, dinosauři

Řešení úkolů

- Švédové před Brnem
 - Petrov
 - Generál Torstenson
 - Hostinský
 - Na Petrově začali zvonit poledne už v 11 hodin
-
- Osnova: 1. Třicetiletá válka.
 - 2. Rozhovor v hospodě
 - 3. Obléhání Brna.
 - 4. Zvonění.